

“BU YASAK ASLINDA TAKSİM YASAĞI DEĞİL TÜRKİYE’NİN ORTAK TALEPLERİNİ SÖYLEYEBİLMESİ KONUSUNA KOYULMUŞ BİR YASAKTIR”

Bültenimizin dosya konusuyla ilgili Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Sekreteri Tayfun Görgün ile Yayın Kurulu üyemiz Ali Yiğit emekçiler, kriz, sendikal örgütlülük ve 1 Mayıs üzerine görüştü...

Merhabalar, öncelikle Ankara’da İstanbul’a bir görev değişikliği nedeniyle geldiniz, hayırlı olsun diyelim. EMO Ankara Şubesi Haber Bülteni’nin Mayıs ayında çıkacak sayısı için 1 Mayıs’la ilintili olarak emek örgütlerine de yer vermeye çalıştığımız bir dosya hazırlıyoruz. Doğal olarak emek örgütlerinin Türkiye’deki demokrasi mücadelesinin önemli bileşenlerinden biri olan DİSK’i de unutmadık. Ve 1 Mayıs, emekçilerin durumu, kriz konularında bir söyleşi olsun istedik. Vaktinizi de fazla almadan hızlıca ilk sorumuzla başlayayım. Krizin üyelerinize etkileri nasıl oldu? Krizden en çok etkilenen kesimler hangileri?

Bende öncelikle sizlere teşekkür ediyorum. Krizin üyelerimize etkileri diğer kesimlere olduğu gibi şiddetli oldu ve bu etkiler de sürüyor. Dinmiş değil artarak devam ediyor. Öncelikle işlerini kaybetme ile karşı karşıya kaldı üyelerimizin büyük çoğu. İşyerleri küçüldü. Bir kısmı kapandı, daraldı. İkincisi de krizin hem kendi sebepleri hem de kriz bazen bahane edilerek çalışma koşullarının kötüleştirilmesi, reel ücretlerin aşağı çekilmesi, gelirlerin düşmesi şeklinde kendisini gösteriyor. Örneğin, bazı işyerlerinde ücretsiz izin uygulamaları dayatılıyor.

Doğrudan sendikanızı da etkileyen bir durum söz konusu mu?

Tabii, en çok etkilenen iş kolları bellidir. Bunlar metal sektörü başta olmak üzere makina sektörü, beyaz eşya ve otomotiv sektörleridir. Bunlara yan sanayi olarak veya parça üreten sektörleri sayabiliriz. petrokimya ve lastik sektörünü de ekleyebiliriz. Tekstil sektörünü zaten biliyoruz, turizm sektörü, bankacılık, inşaat sektörü de çok olumsuz etkilenmiş durumda. Üyelerimizin işsiz kalması, sendika üyelerimizin daralması, küçülmesi ile karşı karşıya geldik. Bizim bugüne kadar yaklaşık üç bin üyemiz işsiz kalmış durumda. Bir o kadar üyemizin de ara ara ücretsiz izin gibi uygulamalarla gelirleri düşmüş, huzurları kaçmış durumda. Ayrıca bu nedenle sigortaları eksik yatıyor. İlerde bu gibi sorunların daha da büyüyecek olması bizi korkutuyor. Sendikalarda da bir daralma meselesi var kısaca.

Kriz doğal olarak önce Amerika’da başladı ve Türkiye’de de derinden hissediliyor. Türkiye’de krize

karşı hükümetin aldığı tedbirleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Hükümet krizin vahametinin farkında mı?

Türkiye’de hükümet önce krizi inkâr etti. Yani görmedi, böyle bir şey yok dedi. “Bu kriz bizi teğet geçecek” gibi laflar edildi. Hatta Nisan ayının başında açıklanan hâlâ Türkiye’nin krizden en az etkilenecek ülke olduğuydu. İşsizlik olarak dünyada işsizliğin en çok arttığı 2. ülke haline gelmiş ama hükümet bu sorumluluğu başında göremedi. Ve önlem almadı. Oysaki bizler, yani gerek sendikalar olsun gerek akademik çevreler, ekonomistler olsun gerekse iş çevreleri olsun 2008’den itibaren hükümeti uyarıyoruz. “Böyle bir kriz görünüyor, önlem almak gereklidir” dedik; özellikle 2008 yılının ortalarından sonra bu uyarılarımızı raporlar ve öneriler şeklinde yani “kriz geliyor şu şu sektörde şu önlemleri almak gerekir” şeklinde önerilerimizi yaptık çeşitli defalar ama...

Bu önerilerinizi yaptığınızı söylüyorsunuz. Ne tür önerilerde bulundunuz? Daha doğrusu hükümet ne tür önlemler almalı bu krize karşı? Çünkü sadece Türkiye’de olan bir kriz değil. Lokal bir kriz değil.

Birincisi, bu krizin en çok emek kesimini vuracağı ve işsizlik yaratacağını biliyoruz. Onun için de hükümetin öncelikle işsizliğe karşı önlem almasını istedik. Yani kontrolsüz işten çıkarmaların engellenmesi, yasaklanmasından başlayıp ve istihdamı artırıcı önlemleri almasını istedik. Kamu sektörüne yatırımlar yapmasını istedik.

Bir de örneğin, sağlık ve eğitim sektörüne yapılacak yatırımlar, mesela yaşlıların bakımı için yeni oluşturulacak birimler, sağlık sektöründeki yeni birimler, kreşe kadar varabilen yatırımlarla hem bu sektörde bir hizmet artırımını kamu üstlensin sağlık hizmetlerinin kapsamı ve kalitesi yükselsin, hem de bunun yarattığı istihdam krize karşı işsizliğin azaltılması bakımından da böyle önerilerimiz oldu.

Hükümete en başta dedik ki 2009 yılı bütçesini düzenlerken bu önerileri dikkate alarak bütçe yapılınsın. 2009 yılı bütçesi çıktıktan sonra da bu bütçeyi revize edin diye önerilerde bulunduk. Yani oralara yeni kaynaklar ayırmak gerekiyordu. Bu kaynakları yaratmak için. Örnek olarak "bütçenin borç dilimlerine ayrılmış olan %10'luk bölümünün hiç değilse 1-2 puanını yeniden düzenleyin" dedik; buradan bir kaynak oluşturmak o zaman mümkün olabilirdi. Bunları rakam rakam verdik, somut önerilerde bulunduk.

Ama hükümet demin de konuştuğumuz gibi bunu önce reddetti, krizi algılamadı, farkına varmadı, önlemler almadı. Sonradan ateş bacadı sarı. İşsizlik patladı, işsizlik rakamları ortaya çıkınca kapasite kullanım oranlarının hızla düştüğü, ihracatın hızla düştüğü ortaya çıkınca hükümet bu panikle bir takım önlemler almaya çalıştı ama...

Bu aldığı önlemleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Otomotiv sektöründe ÖTV indirimi, elektronik sektöründe KDV indirimi gibi bir takım uygulamaları var. Bunlar genel anlamda yoksul kesimlere bir etkisi oldu mu?

Yoksul kesimlere bir etkisi olmadı. Bunu da eleştiriyoruz ve yanlış buluyoruz. Çünkü en başta şurası yanlış bu önlemlerin: Bir defa toplumun bütün kesimleri ve de en çok mağdur olacak kesimleri yani işçileri, emeklileri, kadınları, öğrencileri hesaba katmayan önlemler bunlar. Sadece bazı sektörleri dikkate alan, bazı sektörlerdeki siparişlerin, satışların düşmesini engelleyen bu yolla da hiç değilse o sektörlerdeki istihdamı koruyan önlemler oldu. Zaten bu önlemlerin de çare olmadığı işsizlik sayısının yükselmeye devam etmesinde, ekonominin diğer rakamlarından belli. Boyuna paket açıp kapatıyorlar ama bunların çare olmadığı açık. Çünkü şirketler üzerinden veya bazı sektörleri kurtarmak üzerinden, işletmeleri kurtarmak üzerinden alınacak önlemler zaten emekçilere çare olmayacaktır.

Şimdi önlemlere gelecek olursak. Birincisi işsizlik konusunda önlemler alınmasını istedik. İkincisi, işsizlik sigortasında birikmiş paraya hem işverenlerin hem hükümetin göz dikmesi durumu var, bir miktarının GAP'a ayrılması, bir kısmının faiz gelirlerinin, 3 yıllık faiz gelirlerinin bütçeye gelir olarak kaydedilmesi gibi önlemler aldılar ve yenilerini almaya çalışıyorlar. Örneğin işverenler "kidem tazminatına ilişkin yasa çıkarın çünkü bu işsizlik ortamında biz çok fazla işçi çıkarmak zorunda kalacağız. Bu işçilerin kidem tazminatlarını ödeyecek durumda değiliz. Bir kidem tazminatı fonu oluşturun. İşsizlik fonundan bu yeni kidem tazminatı fonuna borç kaynak aktarın ve bu fondan kidem tazminatlarını karşılayın" diye eski önerilerini kriz koşullarında tekrarlamaya başladılar.

Onun için biz diyoruz ki işsizlik sigortası işsizlerin hakkıdır. Başka alanlarda kullanılamaz. Şimdi işsizlik sigortası fonunda yaklaşık 40 milyar TL'lik, yani 20 milyar Euro'luk bir para gözüktüyor. Bu oldukça anlamlı bir paradır. Çünkü işsizlik sigortası fonu yasası Türkiye'de 2000'lerden sonra çıktı ve aşağı yukarı 8 senedir uygulanıyor. 8 sene gibi kısa bir dönemde o kadar büyük paralar birikmesinin nedeni şu: İşsizliğin, işsizlerin mağduriyetini giderici bir harcama yapılmaması üzerine kurulmuş bir fon. Para biriktirmeye yönelik bir fon. Dolayısıyla işsiz kalanların bugün sadece %5'i, %7'si gibi bir küçük kesimi bu fondan yararlanabiliyor. Geri kalan işsizler bu fondan yararlanamıyor. Çünkü fonun kriterleri çok ağır. Bildiğiniz gibi yararlanabilmek için son 3 yıl prim ödemiş olmak gerekiyor. Mesela 2,5 yıllık prim ödemiş olanlar bundan yararlanamıyor. Birinci kriter yerine getirmiş olmak yetmiyor. Sonra ikinci koşul var. son altı ayda hiç eksik prim ödemesi olmaması, yani işverinden çıkmamış olması lâzım, sigortalının rapor almaması lâzım, işe geç gelmemiş olması lâzım gibi. Yani bir günlük eksik bile olsa bundan yararlanamamasını getiriyor.

Ayrıca yararlananlar da şöyle oluyor: 260 lira alıyor, asgari ücretiler. Çok yüksek ücretle çalışanlarsa en fazla 530 küsur lira alabiliyor. Yani 4 bin lira maaşlı bir çalışan olsun bu işsiz kalsın, alacağı en yüksek para 500 küsur lira. Böylesine kötü koşulları olan bir sigorta... Biz dedik ki hiç değilse kriz ortamında hızla bunu değiştirin, iyileştirin ve işsiz kalan herkes, bu fondan, bu haktan yararlansın. Ayrıca bu da yetmiyor çünkü bundan yararlanma durumu sadece kayıtlı işçiler, kayıtlı çalışanları için söz konusu. Türkiye'de en az %52 kayıtsız çalışan olduğunu, sigortasız çalışan olduğunu zaten devlet rakamları söylüyor bize. Ve gerçek rakamlar bunun daha da üzerinde. Bunlar ne olacak peki? Bunların işsizliği ne olacak.

Onun dışında bir yoksullukla mücadele fonu oluşsun diye öneride bulunduk ve bu fondan işsiz kalmış, ya da hiç iş bulamamış yoksul insanlarımızı kira yardımı, beslenme yardımı gibi yardımlar yapılınsın, ayda 5-6 yüz liralık bir minimal rakamı düzenli olarak kriz boyunca bunlara ödeyin. Yani kayıt dışı çalışırken işsiz kalanlar ya da hiç iş bulamayan yoksul insanlara dedik. Sağlık sektöründeki önerilerimiz var. Geliri olmayan ya da geliri sağlık hizmeti almaya yetmeyen insanların sağlığını koruyan hizmetlerinden yararlanmasını güvence altına alan öneriler.

Bir de krediler meselesi mesela var, kanayan yaralarımızdan bir tanesi. 4-5 milyonluk bir kesim Türkiye'de tüketici kredisi kullanmış veya kredi kartını ödeyememiş durumdadır. Ailesiyle beraber bunlar 10 milyonu aşkın bir kitle oluşturuyor ve şu anda %60-70'i bunu ödemekte güçlük çekiyor. Herhalde ileriki aylarda bu ödeyememe, bankaların bunlara icra gönderme, evlerini, eşyalarını haciz etme durumu çok daha büyük bir rakamla öne çıkacak. "Bunların yeniden yapılandırın. Faizlerini silin ya da aşağı çekin. Borç ödemelerini yeniden yapılandırın yani bunların icra mekanizmalarıyla evindeki masaya, sandalyeye, televizyona hafta ayakkabılarına icra getirecek ortamdaki kurtarın" gibi önerilerimiz de oldu. Bir de kamu yatırımlarını enerji başta olmak üzere hızla gündeme getirin dedik. Buraya bir kaynak aktarsa, kamu yatırımı tekrar canlansa... Çünkü

devlet kamudan elini çektiği için geniş yığınlar kriz karşısında çaresiz kaldı. Kamu krizi kontrol etme, hafifletme mekanizmalarını kullanamaz duruma düştü, kar zarar olarak ele almakla kamunun ekonomiyi yönlendirme ve krize karşı toplumu koruyabilme, ekonomiyi koruyabilme kapasitesini çok düşürmüştü. Tekrar bu kapasiteyi kazandıran ekonomiyi yönlendiren, bizzat yatırım yapabilen kamu yatırımlarının artırılmasını önerisinde bulunduk.

Bu anlattığınız tablodan hükümetin krizi gerçek anlamda algılamadığı ve buna uygun önlemler almadığını söylüyorsunuz. Peki, buna karşı toplumsal muhalefetin durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz. Gerçek anlamda mücadele edilebiliyor mu? Bir bütünlük var mı? Bir önderlik söz konusu mu?

Maalesef bir defa emek yanlısı siyasal önderliğin Türkiye'de henüz bir karşılığı olmadığını görüyoruz. Yani son derece güzel önerileri hazırlayabilen, raporlar yansıtabilen ama bunu topluma mal etmek konusunda ve bu talepleri toplumun talepleri haline getirme ve topluma aktarma konusunda bir siyasal önderlik sorunu var. Yani sosyalist solda ve sosyal demokrat solda büyük bir eksiklik var. Kriz karşısında da var. Bu konuda fazla bir şey söyleyecek durumda değiliz çünkü bu onlara düşen bir görev. Herhalde bunun en iyi yolu dünyada bugünkü koşullarda daha hızlı bir biçimde ve daha gerçekçi bir biçimde bir güç birliği yaratmak.

Bu taleplerin topluma anlatılması ve toplumun bu talepler etrafında mücadeleye sevk edilmesi konusunda bir güç birliği ve dayanışma gerekli. Bu konuda çok ciddi adımlar atılmış olduğunu gözlemleyemedik biz. Bizim aramızda, yani toplumun diğer mağdur kesimleri sayılan emekçilerin örgütleri başta olmak üzere, diğer kesimlerle

bir işbirliği yapılabilmemiş değil. Örneğin biz DİSK, KESK, TMMOB, Tabipler Birliği olarak bu krize karşı önlemler konusunda bir araya geldik. Açıklamalar yaptık 2008 yılında. Yani krize karşı çıkmak için şu önlemleri almalısınız diye raporlar yayınladık. Bildiriler çıkarttık, basın toplantıları yaptık. Ve benzer çalışmaları yaptık ama bu toplumu dalgalandıran çok büyük çapta işe yarayan şeyler olmadı. Yine krize karşı taleplerimizi etkin biçimde söyleyebileceğimiz kürsüler olan mitingleri denedik. 29 Kasım'da KESK ve DİSK'in çağrısıyla yapılan büyük Ankara mitingi, daha sonra Türk-İş'in de, diğer örgütlerin de katıldığı biçimiyle 15 Şubat'ta İstanbul Kadıköy'de yapılan büyük miting, illerde yapılan küçük mitingler, etkinlikler, tencere tava eylemleri... Bunlar iyidir, yani adımdır, güç biriktirir. Belki dikkat çeken şeyler oldu ama hükümeti bu yanlış gidişattan, bu plansız yaklaşımdan ciddi ölçüde geri adım ettirecek bir ortak çabadan söz edemeyiz. Zaten böyle olsaydı seçim sonuçları daha da farklı olurdu. Seçim sonuçlarına baktığımızda da bu konuda çok büyük tablo değişikliği olmadığını görüyoruz.

Peki, biraz daha geriye gidecek olursak aslında Türkiye 2001 krizinde emek platformu gibi bir bileşenler, emek güçlerinin, demokrasi güçlerinin bir araya geldiği, gerek programları gerek eylemleriyle bu sürece damgasını vurduğu bir dönem yaşandı. Bu dönem için bu türden bir örgütlenme veya organizasyon olabilir mi. ya da DİSK böyle bir olaya öncülük etmeyi düşünüyor mu?

Biz böyle bir olayın yani böyle bir organizasyonun kurulması için çaba sarf ediyoruz zaten. Örneğin 15 Şubat'ta Kadıköy'de yapılan miting için bir araya gelen örgütler, yani DİSK, KESK, Türk-İş ve diğerleri...

2001'de Türk-İş, Kamu-Sen, Hak-İş vardı bu işlerin içerisinde. Şimdi biraz daha daralmış görünüyor. Onlar mı gelmiyor, siz mi katmıyorsunuz?

Onu değerlendirelim birlikte. Şimdi bu miting için toplandığımızda biz sadece bir miting yapalım demedik. Aslında krize karşı düzenli bir çalışma yani geçmişte olduğu türden bir çalışmayı yapmak ve diğer kesimleri çağırarak ve yüreklendirmek için bir çaba olarak konuştuk ama araya giren yerel seçimler buna bir ara vermemize sebep oldu. Ve ara verileceğini de konuştuk beraber. Şimdi tekrar 1 Mayıs'la beraber ve 1 Mayıs'tan sonra bu çabaları ortaklaştırmak için yeni bir girişimde bulunacağız. Fakat 2000'li yılların başında olan ve hatta daha önce olan süreçteki gibi geniş bir birliktelik kurabilmiş değiliz. Çünkü o zamanlar genellikle işbaşında koalisyon hükümetleri vardı ve bu bir araya gelen birimler çok farklı siyasal düşüncelere sahipti ya da örgütler aslında siyasal farklılıkları çok öne koymadan bir araya gelmişlerdi. O dönemde konu neyse sosyal güvenlikse sosyal güvenlik, ekonomik krizse ekonomik kriz, bunun üstünde ortak çalışma yapabiliştik. Ama daha sonra tek başına iktidar olan bu AKP iktidarı gündeme geldiğinde ayrışma da hızlandı aramızda. Örneğin AKP ile beraber bir yaklaşımda olan kuruluşlar, örneğin, Hak-İş, Memur-Sen gibi kuruluşlar tamamen buradan koptular. AKP'nin karşısında olan hiçbir etkinlikte olmama eğilimi içindeydiler. Yani bir önceki koalisyon dönemindeki rahatlığı burada bulamadık.

...artık 1 Mayıslar Taksim özelinde gerginliklerin, korkuların yaşatıldığı gün haline getirildi ve bu böyle devam ediyor. Biz inanıyor ve biliyoruz ki Taksim yasağı sürdükçe bizim bu kürsümüz kapatılmış olacaktır. Biz Taksim kararında ısrarımızı bir inatlaşma üzerinden değil demokratikleşme isteğimizin bir gereği olarak sürdürüyoruz...

Tabii AKP aynı zamanda o dönemde toplumun büyük kesimlerini bir değişim yapacağına ikna etmişti. Her çıkarıkları sermaye yarasını, uluslararası finans kuruluşlarının, IMF'nin istediği yasağı da iyi algılayıp reform adı altında sundukları için gerçekten reforma ihtiyaç duyan toplumu oyalamak ve dağıtmak konusunda yakın zamana kadar belirli bir başarı elde ettiler. Ama biz artık inanıyoruz ki toplum bu 7 yıllık AKP iktidarından sonra, bu "reform" sözcüklerinin altında neyin yattığını yavaş yavaş görmeye başladı. Seçim sonuçlarını da biraz böyle bir değerlendirebiliriz, AKP'nin kaybettiği 5 puanın böyle bir anlamı olduğunu söylemek mümkündür. Gelecek için umutluyuz ve 1 Mayıs'tan sonra da bu krizin faturasının emekçilere kesilmesi başta olmak üzere, ekonomik talepler başta olmak üzere böyle geniş birliklikleri oluşturmak için çabalarımız sürecektir.

Hazır 1 Mayıs'a gelmişken Türkiye'de ilk kitlesel 1 Mayıs kutlamaları 1975-1976 yıllarında oldu. 1977'de de malum Taksim'de yaşanan olaylar söz konusu. Hem bu 1 Mayıs sürecini hem de AKP yasa önerisini -1 Mayısın tatil olması konusunda- nasıl değerlendiriyorsunuz?

1 Mayıs üzerinden işçi sınıfı hareketine şöyle kısa bir bakış yaptığımızda şunları görürüz. Türkiye'de kitlesel 1 Mayıs'lar DİSK'in öncülüğünde 1976 yılında 300.000-500.000 gibi sayılarıyla, çok büyük işçi kalabalıklarının katılımıyla Taksim'de kutlandı. 77'de yine aynı büyük kalabalık ordaydı. Taksim bizim en geniş katılımımızla bütün temel taleplerimizi -yani işçi sınıfının ortak talepler, bağlamında söylüyorum, ekonomik ve demokratik talepleri bağlamında söylüyorum- en iyi söyleyebildiğimiz, en iyi duyurabildiğimiz ve hissettirdiğimiz kürsüdür. Anlamı budur.

77'de o bilinen provokasyon oldu. Kitlenin üzerine ateş açıldı iki taraftan ve panzerlerle kitle bir tarafa doğru yönlendirildi. Önü de kamyonlarla kesilmiş olduğu için 5 kişi kurşunlanarak, geri kalanları da ezilme ve boğulma yoluyla hayatını kaybederek büyük bir facia yaşatıldı. Büyük bir provokasyon yapıldı ve 36 insan öldürüldü orda. Tabii rakamlarla ilgili tartışma da hala sürüyor ama 36 rakamı konusunda DİSK'in bir araştırmasından netlik var, bu isimleri kamuoyuna sunmuşuz.

O yıllarda bu konuda hiçbir ciddi araştırma yapılmadı. Yani araştırmakla mükellef olan mahkemeler, savcılar, devlet, meclis, o bağlamda söylüyorum. Elbette gazeteciler, araştırmacılar bir yere kadar araştırma yaptılar ama kamu, devlet üzerine düşenleri bu konuda

yapmadı ve o yıldan sonra bir yıl daha 78'de 1 Mayıs yapılabildi Taksim'de. Ondan sonra bu 77 katliamı gerekçe gösterilerek Taksim emekçilere kapatıldı. Daha sonra yine 12 Eylülle birlikte 1 Mayıs'ın tatil olması da tamamen yasaklandı. 12 Eylül öncesi yıllarda 1 Mayıs tatildi, bahar çiçek bayramı adı altındaydı ama Türkiye bunu biliyordu ve kabul etmiş durumdaydı. Şimdi baktığımızda bu yasak aslında Taksim yasağı değil 1 Mayıs'ın kitlesel olarak yapılabilmesi ve işçi sınıfının kendi aklından, çıkarlarından bir envanterin yapılabilmesi, dünyanın ve Türkiye'nin ortak talepleri söyleyebilmesi konusuna koyulmuş bir yasaktır. Sadece bir alan tartışması değildir bu.

İkincisi de artık 1 Mayıslar Taksim özelinde gerginliklerin, korkuların yaşatıldığı gün haline getirildi ve bu böyle devam ediyor. Biz inanıyor ve biliyoruz ki Taksim yasağı sürdükçe bizim bu kürsümüz kapatılmış olacaktır. Biz Taksim kararında ısrarımızı bir inatlaşma üzerinden değil demokratikleşme isteğimizin bir gereği olarak sürdürüyoruz ve kararlı demokratlar Taksime çıkacağız, bunu tekrar deneyeceğiz, tekrar deneyeceğiz ve orada gerçekten sözümüzü söyleyeceğiz.

77'den sonra 557 kişilik bir toplu dava açıldı. Bunlar o gün alanda bulunan, saldırıya uğramış 1 Mayıs katılımcıydı. Yani katliamı yapan kontrgerilla denilen ya da bir başka isimle derin ilişkiler, derin organizasyona ilişkin hiçbir ciddi araştırmayı savcılıklar, mahkemeler, Meclis'teki komisyonlar yapmadı ve yapmama konusunda ısrar etti. Bu işi örtmeye kapatmaya çalıştılar ve ondan sonra da yine bilineceği gibi Türkiye'de Kahramanmaraş, Çorum katliamları yaşandı. Üniversitelere saldırılar arttı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine yapılan saldırıyla 7 genç öldürüldü. Hemen ondan birkaç gün içinde DİSK öncülüğünde Türkiye'de bir genel grev ilan edildi. Derken Türkiye'ye bu karanlık süreçler yaşatıldı ve 12 Eylül karanlığı geldi. Ve sonra bildiğimiz bu günlere geldik. Ve hâlâ işte çukurlarda, kuyularda kemikler arıyor, on binlerce kayıp insandan bahsediyoruz, faili meçhul cinayetler bahsediyoruz binlerce... Bunların ilk büyük provokasyonu Türkiye'de 1 Mayıs katliamıdır. Biz diyoruz ki ülkede gerçekten bir demokratikleşme olacaksa, yollar demokrasiye hakikaten açılacaksa buna 1 Mayıs katliamından başlamak lâzım. Onun için Taksim ısrarımızın bir sebebi de budur.

1 Mayıs'ın tatil ilân edilmesi konusu zaten bizim taleplerimizden bir tanesiydi. Bu mücadelenin bir sonucudur bugün 1 Mayıs'ın tatil edilmesi konusu. Ama hâlâ diğer yasaklar ve taleplerimizi göz ardı ediliyor. Örneğin, 77 katliamının araştırılması, Meclis soruşturulması yapılması, mahkemeler yoluyla araştırılması ve katillerinin yargı önüne çıkartılması talebimiz yok sayılıyor. Buna ilişkin hiçbir adım atılmıyor. Biz DİSK olarak hemen her yıl başka kesimlerle de birlikte en az bir kez Taksim katliamı araştırması için cumhuriyet başsavcılıklarına başvuruda bulunuyoruz, Meclis'e başvuruda bulunuyoruz bunların hiç birisi haber konusu bile yapılmıyor. Tatille "işçi sınıfı hakları verildi daha ne istiyorsunuz" demeye geliyor, "daha niye ortallığı gerginleştiriyorsunuz. Şu Taksim'den vazgeçin" deniliyor bize.

Şimdi biz diyoruz ki 1 Mayısın tatil ilân edilmesi adımı çok önemlidir, iyi bir şeydir. Bu bizim mücadelemizle bu noktaya geldi ama 1 Mayıs işçi sınıfının uluslar arası birlik, mücadele, dayanışma günü ve bayramımız. 1 Mayıs tatilden, bir kutlamadan ibaret değildir.

Bunu hükümet söylüyor fakat hükümetin etkisini arttırıyorlar, örneğin, bazı sendikalar da bunu söylüyor, ne yazık ki. Şimdi biz diyoruz ki 1 Mayısın tatil ilân edilmesi adımı çok önemlidir, iyi bir şeydir. Bu bizim mücadelemizle bu noktaya geldi ama 1 Mayıs işçi sınıfının uluslar arası birlik, mücadele, dayanışma günü ve bayramımız. 1 Mayıs tatilden, bir kutlamadan ibaret değildir. 1 Mayıs, işçi sınıfının 8 saatlik çalışma hakkının ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinin mücadelesinin verildiği 1886 yıllarından başlayarak, Amerika'da da bunun kayıplarının, tıpkı Türkiye'de olduğu gibi burjuvazinin saldırılarında ölen işçilerin, sendikacıların olduğu, idam edildiği mücadeleden çıkıp gelmiştir ve bu mücadelenin sonucu bütün dünyada 8 saatlik çalışma bir norm haline gelmiştir. Dünyada çalışma koşullarındaki iyileştirme bir norm olarak yerleşmiştir. Dolayısıyla bu bizim aynı zamanda mücadele günümüzdür. Taleplerimizi topluca bütün dünyada haykırdığımız bir bayramdır. Yani sadece "lay lay lom, tatil olsun, biz kırlara gidelim, eğlenceler yapalım ya da sembolik törensel anmalar yapalım" veya "protokol taksim yürüyüşlerine" indirgemeyi zaten doğru bulmayız.

1 Mayıs gibi özel günler hem demokrasi mücadelesinin hem de toplumsal muhalefetin yükseldiği gündür. Peki, bu 1 Mayıs'la birlikte hem krize karşı hem de AKP hükümetinin bu uygulamalarına karşı nasıl bir mücadele hattı izlemeyi düşünüyorsunuz?

Bugüne kadar çok karşılık bulamadı ama 1 Mayıs'ta bizim 3 temel talebimiz var. Birincisi, 77 Taksim katliamının bütün yönlerinin araştırılıp kamuoyuyla paylaşılması, bu provokasyonun, bu karanlık olayın katillerinin yargı önüne çıkarılmasıdır. Buna ilişkin hiçbir adım atılmış değil. Bu konuda tekrar mecliste de araştırma komisyonu kurulması konusunda öneriler verildiğini biliyoruz. İkincisi, 1 Mayısın tatil ilan edilmesi idi. Bizim tabi talebimizin gerçek uluslar arası adıyla tatil edilmesiydi. Ama isim değişti. Çok önemsemiyoruz bu noktada. Tatil ve bayram ilan edilmesi iyi bir şeydir. Kabul edildi. Üçüncüsü de ekonomik ve demokratik taleplerimizin tartışılarak yerine getirilmesi ve buna ilişkin görüşler alınmasıydı. Demokrasi alanında bizim seçim sisteminin ve siyasi partiler yasaasının değiştirilmesinden başlayarak, anayasanın değiştirilmesi, toplumsal mutabakatla ve iyi bir hazırlıkla demokratik bir anayasanın yapılmasına kadar birçok konuda taleplerimiz var. Yani 12 Eylül anayasasından kurtulmak başta olmak üzere ülkemiz ve kendimiz için bilinen demokratik taleplerimiz var. İkincisi de ekonomik talepler. Başta kriz koşullarının faturasının bize yıkılmasını ortadan kaldıracı önlemlerin alınması konusunda... Biz önümüzdeki haftadan itibaren bu taleplerimizi

mahallelerde, sokaklarda, kahvelerde ve işçi sınıfının insanların bulunduğu her yerde tekrar eden ve tartışan, konuşan, bunu anlatan çalışmaları yükseleceğiz. Ortak bildirimimiz var. Bildiğiniz çalışmalar var. Örneğin, 23 Nisan'da krize karşı paketini, katılanlar bu dört konfederatör örgüt, yani DİSK, KESK, TMMOB, Tabipler Birliği açıklayacaklar. 24'ünde aydın ve sanatçılar Taksim'de 1 Mayıs'ın tatil olması ve diğer konulardaki taleplerini dile getirecekler. 27'sinde çalışmalar var yine burada, örneğin İstanbul'da 1 Mayıs fotoğraf sergileri yapılacak. 30'unda 1 Mayıs katliamında ve sonrası etkinliklerde öldürülen insanların anmaları var. Ve çeşitli illerde buna benzer etkinlikler var. Bu çalışmalarla sesimizi duyurmaya, taleplerimizi ve gücümüzü, aklımızı ortaklaştırmaya yönelik çalışmalar yapılacak.

DİSK önümüzdeki dönem içerisinde ortak eylemliliklerde öncü rolü oynayacak mı? Toplumsal muhalefetin öncüsü olmaya aday mı?

Öncüsü dersek diğerlerini incitmiş oluruz. Ama biz buradaki rolümüzü ve sorumluluğumuzu bütün gücümüzle yerine getireceğiz. Öncüsü olmaktan da zevk duyarız ama diğer konfederatör örgütlere ve diğer toplumsal muhalefet örgütlerine bir haksızlık olmasın ya da onlarla kendimiz arasında eşitsizlik kabul edilebilecek bir tutum manasına gelmesin diye bu sözü kullanmıyoruz ama çağrıcısı olacağız, parçası olacağız, neferi olacağız bu çalışmaların.

Teşekkür ederiz, sizin eklemeyi düşündüğünüz bir konu var mı?

Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'ne her zamanki çalışmaları için ve bu çalışma için teşekkür ediyoruz ve DİSK'in selamlarını, saygılarını İstanbul'dan Ankara'ya Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi üzerinden bütün dostlarımıza gönderiyoruz...

Teşekkürler.

